Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Förvaltningschef

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-06

Diarienummer:
KN 2021/423

Handläggare:
Eva Bergquist

Remiss - av Myndigheten för press, radio och tv:s rapport Distributionsstöd av nyhetstidningar i hela landet. Ku 2021/01028, RS 2021-0353

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har av Kulturdepartementet delgivits möjlighet att inkomma med synpunkter avseende förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524) och förslag och bedömningar kring ett nytt särskilt stöd för viss tidningsdistribution. Rapporten har tagits fram av Myndigheten för press, radio och tv som svar på ett regeringsuppdrag om distribution av nyhetstidningar. Ärendet har tilldelats Region Stockholms kulturnämnd som av departementet även tilldelats förlängd remisstid.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande 2021/423
Förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524) och förslag och bedömningar kring ett nytt särskilt stöd för viss tidningsdistribution
Kulturnämndens yttrande

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Kulturnämnden beslutar att anta förslaget till remissyttrande och uppdrar åt förvaltningen att sända in yttrandet till kulturdepartementet.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Bakgrunden till de av Myndigheten för press, radio och tv föreslagna förordningsändringarna är Postnords påbörjade utveckling under 2020 mot varannan dags utdelning av post; under 2021 ska systemet utvidgas till de tre storstadsregionerna, bland annat Stockholm. Den nya utdelningsmodellen får negativa konsekvenser för de hushåll som får sin nyhetstidning med post.

Det finns i Sverige två former av stöd inom presstödet - distributionsstöd och driftsstöd. Distributionsstödet infördes 1970 och syftar till att bidra till en större spridning av tidningar i hela landet och innebär ett stöd för varje utdelat exemplar men omfattar idag enbart prenumererade dagstidningar som

Bilagor: Förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524) och förslag och bedömningar kring ett nytt särskilt stöd för v
tidningsdistribution, Kulturnämndens yttrande, Remissmissiv - Distributionsstöd av nyhetstidningar i hela landet 2021_2

distribueras genom samdistribution. De flesta av landets dagstidningar medverkar i samdistributionen och får därmed del av distributionsstödet. Den stödberättigade tidningen ska distribueras av ett distributionsföretag, eller av ett befordringsföretag i lantbrevbäringsturer eller särskilda tidningsutdelningsturer, där minst två tidningsföretag deltar. Samma pris ska tillämpas för alla tidningar som deltar i samma distributionsområde, enligt den så kallade likaprisprincipen. Under år 2020 fördelades 50,2 miljoner kronor till 123 olika dagstidningar.

Myndigheten för press, radio och tv har i tidigare rapporter konstaterat att det befintliga distributionsstödet som syftar till att främja samdistribution fyller en viktig funktion samtidigt som det utmanas av stora upplageminskningar och därtill kopplade kostnadsökningar. Särskilt hårt drabbas glest befolkade områden där de ökande kostnaderna medfört att tidningarna i stället delats ut med post.

Den digitala omställningen innebär att allt fler tar del av nyheter via olika digitala plattformar men tryckta nyhetstidningar alla kategorier är fortsatt viktiga för många läsare, inte minst äldre, vilket innebär att tidningsbranschen under en omställningsperiod behöver finnas på flera olika plattformar. Myndigheten för press, radio och tv menar att det finns därför behov av att utreda vilka möjligheter som finns att vidga det statliga stödet för distribution till att omfatta fler kategorier av tryckta nyhetstidningar som levereras till läsares adress.

Parallellt med att Postnord inför varannandagsutdelning av den adresserade posten pågår Postfinansieringsutredningen som även omfattar även adresserade tidningar. Uppdraget ska redovisas i januari 2023.
Det är mot denna bakgrund som Myndigheten för press, radio och tv som de föreslagna förordningsändringarna ska förstås. Utvidgningen ska enligt direktiven finansieras inom ramen för nuvarande anslag.

Sammanfattning av förslagen

Förslaget är att distributionsstödet vidgas till att omfatta tryckta allmänna nyhetstidningar från att endast ha varit sökbart för prenumererade dagstidningar som distribueras genom samdistribution. Bland annat gratistidningar, tidskrifter och nyhetstidningar där mängden annonser överstiger viss nivå omfattas har således hittills inte omfattats av stödet. Myndigheten bedömer att samma tröskelkrav används som för mediestödet med krav på publicering minst 45 gånger per år.

Givet att Postnord redan påbörjat sin varannan dags utdelning och i avvaktan på Postfinansieringsutrednigens resultat är myndighetens förslag även att ett särskilt distributionsstöd inrättas som riktas till tidningsföretag som ger ut abonnerade nyhetstidningar. Stödet ska skapa förutsättningar för utdelningar varje dag i hela landet och ge den kostnadstäckning som företagen behöver vid den pågående omställningen. En ersättning om 14.50 per exemplar föreslås.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsexpediering
Kulturdepartementet

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Region Stockholms remissvar avseende Förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524) och förslag och bedömningar kring ett nytt särskilt stöd för viss tidningsdistribution.

Kulturnämnden ansvarar för kulturfrågor i Region Stockholm och svarar på betänkandet för regionens räkning.

Region Stockholms synpunkter på förslagen

Övergripande instämmer Region Stockholm i vikten av att dagstidningar distribueras dagligen och att det därmed finns ett behov av att under en omställningsperiod stötta distributionen av tryckta allmänna nyhetstidningar i områden där det saknas morgondistribution.

Region Stockholm ser positivt på förslaget om att vidga distributionsstödet till att även omfatta tryckta nyhetstidningar men konstaterar att denna förändring sannolikt kommer vara av mindre relevans för regionens invånare. I Region Stockholm distribueras gratistidningar huvudsakligen genom Svensk Direktreklam (SDR).

Däremot menar Region Stockholm att det är angeläget med ett omställningsstöd för att fortsatt säkra distributionen av tryckta allmänna dagstidningar till de hushåll vars tidningsprenumeration inte omfattas av morgonutdelning. Förslaget som redovisas bedöms möta behovet. Myndighetens rapport visar på att förutom geografiska områden med låg befolkningstäthet, även skärgårdsöar är exempel på områden där förutsättningarna för distribution är sämre, liksom i områden med mycket låg hushållstäckning trots närhet till storstad. Rinkeby i Stockholm nämns som ett exempel. Stockholms skärgård befolkas idag av omkring 10 000 människor som bor året runt i. Det finns ca. 30 000 öar i Stockholms skärgård varav 200 är bebodda.

Däremot ställer sig Region Stockholm tveksam till att stödet bedöms kunna upphöra fr o m 2026. Som också lyfts i rapporten förutsätter en total digital transformation av hur invånare läser dagstidningar både på bredbandsutbyggnad och invånares digitala kompetens.

Myndigheten för press, radio och tv redovisar i rapporten Post- och telestyrelsens mobiltäcknings- och bredbandskartläggning från 2019 av vilken framgår att ca 731 000 hushåll fortfarande saknade tillgång till bredband med

Region Stockholm
Kulturförvaltningen
Box 38204, 100 64 Stockholm

Telefon: 08-123 378 00
Fax: 08-123 378 09
E-post: registrator.kultur@sll.se

Orgnr: 232100-0016
www.kultur.sll.se

100 Mbit/s. Andel hushåll i Stockholms län som detta gäller för enligt Regionens statistik är 63 250; motsvarande siffra för 2020 är 57 680 hushåll utan tillgång till Mbits/s. Även om andelen sjunker från år till år ter sig 2026 som en alltför snäv tidsram.

Den andra faktorn som avgör takten på den digitala omställningen är graden av digital kompetens. Rapporten redovisar exempel att några tidningsföretag gjort både tidskrävande och påkostade försök att digitalisera de läsare som är svårast att nå med morgondistribution. Dessa försök har hitintills inte varit så framgångsrika då intresset inte funnits hos målgruppen. Coronapandemin har inneburit ett allmänt digitalt kliv men fortfarande finns stora utmaningar vad gäller den digitala omställningen för samhället generellt.

Distribution av nyhetstidningar i hela landet

Förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524) och förslag och bedömningar kring ett nytt särskilt stöd för viss tidningsdistribution

myndigheten för press, radio och tv

Innehåll

Sammanfattning 5
1. Författningsförslag 7
1.1 Förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524) 7
1.2 Förslag till förordning om särskilt statligt stöd för viss tidningsdistribution 10
2 Inledning 14
2.1 Uppdrag att utreda distribution av nyhetstidningar i hela landet 14
2.2 Avgränsningar 15
2.3 Hur arbetet har bedrivits 16
2.4 Distributionsstödet och dess regelverk 16
2.4.1 Om tidigare särskilt distributionsstöd för lördagsutdelning 17
3 Distribution av nyhetstidningar 18
3.1 Dagspressen delas främst ut genom de morgontidiga turerna 18
3.1.1 Tidningsutdelning till de hushåll som ligger mest otillgängligt i landet 19
3.2 Gratistidningarna och tidskrifterna delas ut på olika sätt och på andra villkor 19
3.2.1 Gratistidningarna totalutdelas i sina utgivningsområden vilket påverkar kostnaden för distributionen 20
3.2.2. Tidskrifter har en lägre utgivningsfrekvens och påverkas därför mindre av utdelningsdagen 21
3.3 Förändringar på postområdet och varannandagsutdelning 22
3.3.1 Utredning om möjliga finansieringsmodeller för den samhällsomfattande posttjänsten 23
3.4 Fortsatt daglig utdelning i dynamiska slingor 24
3.5 Det finns hinder för en övergång till digital utgivning 24
4. Utgångspunkter för utdelning varje dag 26
4.1 De osäkerheter som ännu råder försvårar en lösning 26
4.2 De områden som berörs ligger i hela landet 27
4.3 I Norge har posttidningsutdelningen upphandlats 28
4.4 Olika modeller för att säkerställa daglig tidningsutdelning i Sverige 28
4.4.1 En upphandling av tidningsutdelning varannan dag 29
4.4.2 Ett riktat stöd för distribution i de dyraste områdena 30
5. Slutsatser och bedömningar 31
5.1 Ett justerat distributionsstöd för fler kategorier 32
5.1.1 Tryckta allmänna nyhetstidningar ska omfattas av distributionsstödet 32
5.1.2 Utformningen av regleringen 32
5.1.3 Praktiska konsekvenser 33
5.1.4 Kostnader för aktörerna och kostnader för staten 33

5.2 Ett särskilt distributionsstöd under en omställningsperiod 35
5.2.1 Utformningen av regleringen 36
5.2.2 Kostnader för staten 37
Referenser 39
Offentliga utredningar 39
Rapporter 39
Övrigt 39

Sammanfattning

Myndigheten för press, radio och tv har fått i uppdrag av regeringen att utreda frågor om tidningsdistribution. Enligt uppdraget ska myndigheten analysera och lämna förslag på hur det statliga distributionsstödet kan utvecklas för att omfatta fler kategorier av tryckta nyhetstidningar som distribueras till läsares adress. Utvidgningen ska finansieras inom ramen för nuvarande anslag.

I uppdraget ingår även att utreda förutsättningarna för att säkerställa fortsatt utdelning av tidningar varje dag vid en situation med varannandagsutdelning av post inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten i hela landet. Norge har liknande förutsättningar på medieområdet och där har staten upphandlat utdelning av tidningar i områden utan morgondistribution.

Distributionsstödet och tidningsdistributionen har utretts tidigare, senast i en kartläggning av Myndigheten för press, radio och tv 2020. Kartläggningen fann att utmaningar på distributionsområdet drivs på av upplageutvecklingen med ökade kostnader och svårigheter att upprätthålla distribution i glest befolkade områden. Samdistributionen har en god täckning i landet och levererar 95 procent av dagstidningsexemplaren i landet.

Postnord har påbörjat en övergång till utdelning av post inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten varannan dag vilket försvårar möjligheterna att dela ut tidningar i dessa områden ytterligare. Samtidigt som de flesta dagstidningar erbjuder digitala abonnemang så ersätter abonnenter i de berörda områdena inte sina abonnemang med digitala alternativ i tillräcklig utsträckning. Det beror bland annat på geografiska och demografiska faktorer då läsare på landsbygden inte i alla fall har en god bredbandstäckning och då många av dessa läsare är äldre som inte har samma vana av att ta del av nyheter och information digitalt.

Myndigheten konstaterar att det finns en rad utmaningar för tidningsbranschen som befinner sig i en omställningstid då tidningen behöver finnas på flera plattformar. Helt digital utgivning är ännu inte ett alternativ till distribution av fysiska tidningsexemplar i alla delar av landet. Myndigheten föreslår därför att ett särskilt stöd för viss tidningsdistribution införs under en omställningsperiod om fem år. Stödet ska lämnas för distributionen av tryckta abonnerade nyhetstidningar i områden där samdistribution inte erbjöds under år 2020. Stödet ska baseras på storleken på den upplaga av tidningen som berörs av varannandagsutdelningen och ska utgå från storleken på upplagan 2020. Myndigheten föreslår att stöd ska kunna användas för kostnader för distribution i dessa områden och för omställning från utdelning med post. Förslaget är vidare att stöd ska lämnas med 14,50 kronor per exemplar under tiden som Postnord inför den nya utdelningsmodellen i landet och därefter trappas ned under de två sista åren. Det sammanfaller även väl i tid med de långsiktiga förslag som den statliga Postfinansieringsutredningen ska lämna 2023.

Myndigheten föreslår även att distributionsstödet enligt presstödsförordningen (1990:524) justeras så att det även kan lämnas till fler kategorier tryckta nyhetstidningar. Myndigheten lämnar förslag på det här området eftersom det framgår av uppdragsbeskrivningen att

myndigheten ska göra det. Myndigheten bedömer dock intresset för andra typer av nyhetstidningar att ingå i samdistributionen som svagt eftersom det kommer att innebära högre distributionskostnader för de tidningar som berörs – och de ökade kostnaderna kompenseras inte fullt ut av stödet.

1. Författningsförslag

1.1 Förslag till ändringar i presstödsförordningen (1990:524)

4 kap.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 a § *Distributionsstöd får även lämnas för varje exemplar av en tryckt allmän nyhetstidning som distribueras av ett distributionsföretag, eller av ett befordringsföretag i lantbrevbäringsturer eller särskilda tidningsutdelningsturer, där minst två tidningsföretag deltar och som* 1. *har ett redaktionellt innehåll som utgör minst 50 procent av hela innehållet,* 2. *har ett exklusivt, egenproducerat redaktionellt innehåll bestående av nyhetsbevakning och granskning som utgör minst 20 procent av mediets hela innehåll,* 3. *är allmänt tillgängliga,* 4. *har en egen titel med självständiga redaktionella resurser,* 5. *har en ansvarig utgivare,* 6. *följer god medieetisk sed,* 7. *främjar tillgängliggörande av sitt redaktionella innehåll till personer med funktionsnedsättning,* 8. *är riktade till en svensk målgrupp,* 9. *publiceras eller sänds minst 45 gånger per år (hög regelbundenhet), och* 10. *har minst 1 500 regelbundna användare (god användarförankring).* *Vid bedömning av om förutsättningen i första stycket 7 är uppfylld ska den tekniska utvecklingen och den tryckta allmänna nyhetstidningens storlek och ekonomiska förutsättningar beaktas.*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 b § *Med tryckt allmän nyhetstidning avses en tidning som har till sin primära uppgift att bedriva nyhetsbevakning och som också har ett redaktionellt innehåll bestående av regelbunden och allsidig nyhetsförmedling som ger uttryck för ett brett utbud av ämnen och perspektiv samt granskning av för demokratin grundläggande skeenden.*

2 §

Tidningsföretag ska för att få distributionsstöd skriftligen förbinda sig att

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1. avstå från egen distribution av en abonnerad dagstidning inom alla områden där stödberättigad samdistribution förekommer om denna påbörjas vid en tidpunkt då den egna tidningen kan medfölja, och	1. avstå från egen distribution av en abonnerad dagstidning *och av en tryckt allmän nyhetstidning* inom alla områden där stödberättigad samdistribution förekommer om denna påbörjas vid en tidpunkt då den egna tidningen kan medfölja, och

2. överlämna hela distributionsarbetet till postbefordringsföretaget respektive distributionsföretaget i varje område där tidningen deltar i stödberättigad samdistribution.

Mediestödsnämnden får medge att ett distributionsföretag som underentreprenör anlitar ett tidningsföretag eller ett företag som ägs av eller ingår i en koncern med tidningsföretag. Medgivande får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för en sådan ordning och under förutsättning att

1. övriga tidningsföretag som deltar i samdistributionen inom distributionsområdet godtar att underentreprenören anlitas, och
2. distributionsföretaget och underentreprenören samtycker till att dessa övriga tidningsföretag efter framställning till mediestödsnämnden ska kunna få de uppgifter som behövs för att kunna bedöma kostnader och kostnadsfördelning för en planerad eller pågående samdistribution.

5 §

Ett distributionsföretag får förmedla distributionsstöd endast om företaget skriftligen förbinder sig att uppfylla följande villkor:

1. Företaget ska inom sitt verksamhetsområde anordna samdistribution där det finns förutsättning för stödberättigad samdistribution.
2. För samdistributionen ska företaget tillämpa prissättning enligt 3 för sådana tidningsföretag som har undertecknat en förbindelse enligt 2 § och ger ut tidningar som normalt kommer ut med minst ett nummer varje vecka. För en tidning som

kommer ut en gång per vecka gäller vidare att den ska ha minst en procents hushållstäckning i den A-region där tidningens utgivningsort är belägen.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3. Prissättningen ska vara sådan att storleken av den enskilda tidningens abonnerade upplaga inom distributionsområdet inte inverkar på distributionsavgiften per distribuerat exemplar. Om det blir väsentliga kostnadsskillnader på grund av att tidningarna väger olika mycket per exemplar, att distributionen av någon av tidningarna leder till mer administrativt arbete än för de andra eller att distributionen av någon av tidningarna leder till särskilda transportkostnader, får dock prissättningen anpassas till dessa skillnader. En sådan prissättning får däremot inte innebära att priset för distributionen av ett exemplar av den mest kostnadskrävande tidningen blir mer än tio procent högre än priset för distribution av ett exemplar av den minst kostnadskrävande tidningen.	3. Prissättningen ska vara sådan att storleken av den enskilda tidningens abonnerade upplaga *eller den tryckta allmänna nyhetstidningens upplaga* inom distributionsområdet inte inverkar på distributionsavgiften per distribuerat exemplar. Om det blir väsentliga kostnadsskillnader på grund av att tidningarna väger olika mycket per exemplar, att distributionen av någon av tidningarna leder till mer administrativt arbete än för de andra eller att distributionen av någon av tidningarna leder till särskilda transportkostnader, får dock prissättningen anpassas till dessa skillnader. En sådan prissättning får däremot inte innebära att priset för distributionen av ett exemplar av den mest kostnadskrävande tidningen blir mer än tio procent högre än priset för distribution av ett exemplar av den minst kostnadskrävande tidningen.

4. Företaget ska hålla samdistributionen öppen för samtliga dagstidningar
   a. vars upplaga är i huvudsak betald och har ett abonnemangspris som inte uppenbart avviker från vad tidningar har i den kategori som tidningen tillhör, och
   b. som vid tiden för samdistributionens början finns tillgängliga på orten.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	5. Företaget ska hålla samdistributionen öppen för samtliga tryckta allmänna nyhetstidningar som vid tiden för samdistributionens början finns tillgängliga på orten.
5. Företaget ska delge anbud på samdistribution inom ett distributionsområde till samtliga dagstidningar som har undertecknat förbindelse enligt 2 § vid en och samma tidpunkt.	*6.* Företaget ska delge anbud på samdistribution inom ett distributionsområde till samtliga dagstidningar som har undertecknat förbindelse enligt 2 § vid en och samma tidpunkt.

Förbindelsen ska distributionsföretaget ge in till presstödsnämnden.

Ett distributionsföretag får i samdistributionen distribuera annat än dagstidningar med distributionsstöd om kvaliteten i dagstidningsdistributionen inte försämras.

1.2 Förslag till förordning om särskilt statligt stöd för viss tidningsdistribution

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statligt stöd till juridiska personer som ger ut dagstidningar enligt presstödsförordningen (1990:524) eller tryckta allmänna nyhetstidningar. Stödet syftar till att kompensera dessa tidningar för kostnader för distribution varje dag för det fall att postutdelning inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten i hela landet begränsas till utdelning varannan dag.

Uttryck i förordningen

2 § Med tryckt allmän nyhetstidning menas i denna förordning en tidning som har till sin primära uppgift att bedriva nyhetsbevakning och som också har ett redaktionellt innehåll bestående av regelbunden och allsidig nyhetsförmedling som ger uttryck för ett brett utbud av ämnen och perspektiv samt granskning av för demokratin grundläggande skeenden.

Om flera tryckta allmänna nyhetstidningar är att anse som en och samma nyhetstidning, trots att var och en har en egen titel, ska de vid tillämpningen av denna förordning betraktas som en och samma tidning.

Mottagare av stöd

3 § Stöd enligt denna förordning får lämnas till juridiska personer som ger ut tryckta allmänna nyhetstidningar. Stöd får inte lämnas till staten, en kommun eller en region.

Förutsättningar för stöd

4 § Stöd enligt denna förordning får lämnas för distribution av en dagstidning enligt presstödsförordningen (1990:524) eller en tryckt allmän nyhetstidning som

1. har ett redaktionellt innehåll som utgör minst 50 procent av hela innehållet,
2. har ett exklusivt, egenproducerat redaktionellt innehåll bestående av nyhetsbevakning och granskning som utgör minst 20 procent av tidningens hela innehåll,
3. är allmänt tillgängliga,
4. har en egen titel med självständiga redaktionella resurser,
5. har en ansvarig utgivare,
6. följer god medieetisk sed,
7. är riktade till en målgrupp i Sverige,
8. ges ut minst 45 gånger per år,
9. har en totalupplaga som i huvudsak är abonnerad,
10. gavs ut under de 12 månader som närmast föregick den period som stöd lämnas för,
11. har en abonnerad upplaga som uppgår till minst 1500 exemplar per utgåva, och

12. har ett pågående arbete med att ställa om utdelning av fysiska exemplar med post i områden där samdistribution inte erbjöds under 2020.

5 § Stöd får inte lämnas till en sökande som

1. har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten
2. är i likvidation eller försatt i konkurs, eller

3. är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarat ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Stödets storlek

6 § Storleken på stöd enligt denna förordning ska fastställas utifrån det tryckta allmänna nyhetstidningens distribuerade postupplaga i de områden där samdistribution inte erbjuds.

Den årliga storleken på den distribuerade postupplagan ska bedömas med utgångspunkt i förhållandena under kalenderåret 2020 och avse de dagar som ordinarie utdelning av post inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten inte erbjuds.

Stöd ska utgå med följande belopp.

14,50 kronor per exemplar för år 2021

14,50 kronor per exemplar för år 2022

14,50 kronor per exemplar för år 2023

10 kronor för per exemplar år 2024

7 kronor för år per exemplar 2025

Stödets användning

7 § Stöd enligt denna förordning får endast användas för kostnader som är direkt förknippade med distribution av den tryckta allmänna nyhetstidning som stödet lämnats för samt för kostnader för omställning från utdelning av fysiska tidningsexemplar via post.

Ärendenas handläggning

8 § Mediestödsnämnden vid Myndigheten för press, radio och tv (mediestödsnämnden) prövar frågor om stöd enligt denna förordning.

9 § Ansökan om stöd ska göras skriftligen på det sätt och inom den tid som Myndigheten för press, radio och tv föreskriver. Ansökan ska innehålla de handlingar och uppgifter som behövs för prövningen.

Redovisning

10 § Den som har tagit emot stöd enligt denna förordning ska lämna en redovisning till mediestödsnämnden om hur stödet har använts och vilka kostnader det täckt.

Den som har ansökt om eller tagit emot stöd enligt denna förordning ska på begäran från mediestödsnämnden även lämna de andra uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering.

11 § Mediestödsnämnden ska med utgångspunkt i den redovisning som ska lämnas enligt 10 § kontrollera att stödet använts i överensstämmelse med denna förordning.

Återbetalning och återkrav

12 § Den som har tagit emot stöd enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har orsakat att stödet har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,

2. stödet av någon annan orsak har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,

3. stödet helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål som det har beviljats för,

4. mottagaren inte lämnar sådan redovisning som avses i 10 §, eller

5. villkor i beslutet om stöd inte har följts.

13 § Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig enligt 12 § ska mediestödsnämnden besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet.

Om ett belopp som återkrävts med stöd av första stycket inte återbetalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) tas ut på beloppet.

Om det finns särskilda skäl, får mediestödsnämnden helt eller delvis efterskänka ett krav på återbetalning enligt första stycket eller ränta enligt andra stycket.

Offentliggörande, rapportering och registerföring

14 § Bestämmelser om offentliggörande, rapportering och registerföring finns i 12 a § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler och i förordningen (2016:605) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Rätt att meddela föreskrifter

15 § Myndigheten för press, radio och tv får meddela ytterligare föreskrifter om

1. definitionen av en tryckt allmän nyhetstidning som avses i 2 § och

2. förutsättningar för stöd som avses i 4 §

Myndigheten får också meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

16 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

2 Inledning

I denna rapport redovisar Myndigheten för press, radio och tv ett regeringsuppdrag om distribution av nyhetstidningar. Myndigheten ska enligt sin instruktion verka för yttrandefrihet inom sitt verksamhetsområde och främja möjligheterna till för mångfald och tillgänglighet inom press, radio och tv. Därtill ska myndigheten följa och analysera utvecklingen inom medieområdet och sprida kunskap om den till allmänheten. Detta gör myndigheten bland annat genom årliga studier av medieföretagens ekonomi, studier av hur medieutbudet förändras över tid och studier av hur svenskarna tar del av nyheter och medier.

I februari 2020 redovisade myndigheten en kartläggning av förutsättningarna för tidningsdistribution för olika kategorier av tidningar och i olika delar av landet, samt distributionsstödets roll för spridning av tidningar. Myndigheten konstaterade bland annat att det befintliga distributionsstödet, som syftar till att främja samdistribution, fortfarande fyller en viktig funktion.

Inom tidningsdistributionen utmanas branschen av den pågående utvecklingen på mediemarknaden, som sett stora upplageminskningar under en längre tid. I takt med minskade upplagor har kostnaderna för varje utdelat exemplar ökat. Det har lett till dyrare distribution och ett behov av att försöka rationalisera distributionen på olika sätt. Särskilt hårt drabbas glest befolkade områden med stora avstånd där kostnaderna per utdelat exemplar i vissa fall blir så höga att tidningen får delas ut med post i stället för med morgontidig distribution.

I februari 2021 påbörjade Postnord en utveckling mot utdelning av post inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten varannan dag. Den nya utdelningsmodellen ska rullas ut i landet under 2021 och 2022. Det påverkar de hushåll som får sin nyhetstidning med post och innebär i förlängningen att tidningar i dessa områden inte kan levereras alla vardagar.

2.1 Uppdrag att utreda distribution av nyhetstidningar i hela landet

I december 2020 fick myndigheten i uppdrag av regeringen att utreda frågor om tidningsdistribution. Enligt uppdraget ska myndigheten analysera och lämna förslag på hur det statliga distributionsstödet kan utvecklas för att omfatta fler kategorier av tryckta nyhetstidningar som distribueras till läsares adress. Utvidgningen ska finansieras inom ramen för nuvarande anslag.

Myndigheten ska vidare utreda förutsättningarna för att säkerställa fortsatt utdelning av tidningar varje dag vid en situation med varannandagsutdelning av post inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten i hela landet. Myndigheten ska bland annat undersöka möjligheten att upphandla tjänsten.

Utredningen ska innehålla bedömningar av vilka geografiska områden som bör omfattas av en lösning och för vilken tidsperiod det föreslagna förfarandet bör gälla. Myndigheten ska lämna förslag på hur en lösning där fortsatt utdelning av posttidningar säkerställs kan genomföras på ett kostnadseffektivt sätt samt redovisa en bedömning av kostnaderna för såväl det allmänna som för företag.

Av regeringens bakgrundsbeskrivning framgår bland annat följande.

Tidningsbranschen befinner sig i en digital omställning där allt fler tar del av nyheter via olika digitala plattformar och allt färre via en tryckt tidning. Under omställningen behöver tidningsföretagen finnas på flera olika plattformar för att nå sina användare. Intäkterna från den tryckta nyhetstidningen är fortsatt viktig för finansieringen av journalistik i hela landet. Tryckta nyhetstidningar i form av dagstidningar, gratistidningar och tidskrifter av nyhets- och samhällskaraktär är också alltjämt viktiga källor för nyhetsförmedling för många läsare, inte minst äldre. En väl fungerande distribution av nyhetstidningar i hela landet är därför viktig ur ett demokratiskt perspektiv. Tryckta nyhetstidningar som levereras till en läsares adress distribueras i dag huvudsakligen genom samdistribution eller postdistribution. I viss utsträckning levereras tidningar även via andra distributörer. En tidnings val av distributionsform påverkas bland annat av tidningens förutsättningar, utgivningsfrekvens, geografiska förutsättningar och täckningsgrad i området. Det befintliga distributionsstödet omfattar enbart de prenumererade dagstidningar som distribueras genom samdistribution. Det finns därför behov av att utreda vilka möjligheter som finns att vidga det statliga stödet för distribution till att omfatta fler kategorier av tryckta nyhetstidningar som levereras till läsares adress. En utgångspunkt är att en sådan utvidgning ska finansieras inom ramen för anslag 8:1 Mediestöd.

Mot bakgrund av bland annat kontinuerligt fallande brevvolymer har Postnord i september 2020 påbörjat försöksverksamhet med varannandagsutdelning i Kävlinge och Lund. Postnord har aviserat sin avsikt att under 2021 utvidga systemet till de tre storstadsregionerna – Malmö, Göteborg och Stockholm – för att sedan rulla ut successivt över hela landet 2022. Post- och telestyrelsen (PTS) kommer som tillsynsmyndighet att följa hur Postnord genomför testerna av utdelningsmodellen och vilka konsekvenser den får för berörda i samhället.

Tidningsbranschen saknar förutsättningar att självständigt upprätthålla en daglig tidningsdistribution i hela landet. Varannandagsutdelning skulle därför starkt begränsa möjligheten att nå ut med tryckta nyhetstidningar i hela landet, särskilt i glesbygd. I Norge har staten infört övergång till varannandagsutdelning och upphandlat en treårig postdistribution av tidningar i områden som saknar samdistribution. Mot denna bakgrund finns det anledning att utreda behovet av och förutsättningarna för att genom upphandling eller på annat sätt säkerställa fortsatt utdelning av posttidningar varje dag vid en situation med varannandagsutdelning.

2.2 Avgränsningar

I den rapport av tidningsdistribution som myndigheten lämnade 2020 finns en kartläggning av förutsättningarna för tidningsdistribution, en beskrivning av kostnadsutvecklingen för distributionen och en genomlysning av utmaningarna på området.

Den kartläggningen kan fortfarande ses som en aktuell beskrivning av förutsättningarna för tidningsdistribution. Läsare som vill ta del av hur distributionen i landet fungerar och ta del av en internationell utblick hänvisas till den rapporten[1]. I arbetet med detta uppdrag har myndigheten istället fokuserat på att finna lösningar på de specifika situationer som uppdraget omfattar.

2.3 Hur arbetet har bedrivits

För att få underlag till rapporten har myndigheten genomfört intervjuer med berörda aktörer. Myndigheten har träffat Tidningsutgivarna, Gratistidningarnas Förening och Sveriges Tidskrifter. Myndigheten har även träffat företrädare för de tio distributionsbolag som delar ut morgontidningar runt om i landet. Myndigheten har därtill träffat distributionsföretagens gemensamma säljbolag, MTD. Myndigheten har även träffat Postnord, Fria Postoperatörers Förbund och Svensk Direktreklam. Myndigheten har haft ett inledande möte med Postfinansieringsutredningen (I 2020:03), dir. 2020:101. Slutligen har myndigheten haft ett möte med en tjänsteman vid Samferdselsdepartementet i Norge, som är det departement som gjort den norska upphandlingen av posttidningsutdelning i glesbygd.

I intervjuerna har myndigheten undersökt förutsättningarna för daglig tidningsutdelning vid en situation med varannandagsutdelning av post. Genom samtalen har myndigheten undersökt vilka hinder som föreligger och hur dessa kan överbryggas. Vidare har myndigheten haft en dialog med aktörerna om alternativa lösningar och för- och nackdelar med dessa. I samtalen har fokus varit att finna en lösning som snabbt kan vara på plats och vilka förutsättningarna är för att det ska kunna genomföras. Myndigheten har även diskuterat vilka kostnader som aktörerna är beredda att ta för att finna en lösning och vilka kostnader som kan uppstå för staten vid de olika alternativen. Vidare har samtalen berört konkurrensaspekter och hur en lösning kan utformas för att ge bättre förutsättningar för sund konkurrens på marknadens villkor.

Myndigheten har också undersökt förutsättningarna för att inkludera fler kategorier av tryckta nyhetstidningar i distributionsstödet. I intervjuer har myndigheten undersökt intresset hos de aktörer som skulle kunna inkluderas i ett utvidgat distributionsstöd. Myndigheten har även undersökt konsekvenserna för de aktörer som i dagsläget får distributionsstöd.

2.4 Distributionsstödet och dess regelverk

Distributionsstödet var den första direkta stödformen för dagspressen och har sedan införandet 1970 haft en likartad utformning. Distributionsstödet regleras i 4 kap. presstödsförordningen (1990:524). Syftet med stödet är att främja samverkan mellan tidningar och att stimulera till så stor spridning av dagstidningar som möjligt. Distributionsstödet syftar inte främst till att ge aktörerna kostnadstäckning för tidningsdistribution.

De flesta av landets dagstidningar medverkar i samdistributionen och får därmed del av distributionsstödet. Den stödberättigade tidningen ska distribueras av ett

[1] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, Myndigheten för press, radio och tv (2020)

distributionsföretag, eller av ett befordringsföretag i lantbrevbäringsturer eller särskilda tidningsutdelningsturer, där minst två tidningsföretag deltar.

Samma pris ska tillämpas för alla tidningar som deltar i samma distributionsområde, enligt den så kallade likaprisprincipen. Det innebär att priset per exemplar av en dagstidning som delas ut i samdistributionen inte får variera inom ett distributionsområde på grund av storleken på en tidnings upplaga. Om det blir väsentliga kostnadsskillnader på grund av att tidningarna väger olika mycket per exemplar, att distributionen av någon av tidningarna leder till mer administrativt arbete än för de andra eller att distributionen av någon av tidningarna leder till särskilda transportkostnader, får dock prissättningen anpassas till dessa skillnader. En sådan prissättning får däremot inte innebära att priset för distributionen av ett exemplar av den mest kostnadskrävande tidningen blir mer än tio procent högre än priset för distribution av ett exemplar av den minst kostnadskrävande tidningen.

Stödet utgår med 20 öre per distribuerat exemplar och förmedlas av de distributionsföretag som har fått rätt till detta genom beslut i mediestödsnämnden. Under år 2020 fördelades 50,2 miljoner kronor till 123 olika dagstidningar. Den 1 januari 2021 avskaffade regeringen den stödtrappa i stödets konstruktion som gav tidningar med stora upplagor succesivt mindre stöd. Regeringen införde samtidigt en höjning av stödet med 30 procent.

2.4.1 Om tidigare särskilt distributionsstöd för lördagsutdelning

Under åren 2002–2006 lämnades ett särskilt distributionsstöd för lördagsutdelning i lands- och glesbygd. Bakgrunden var att kostnaden för lördagsutdelningen ökat kraftigt och att många tidningshus levererade tidningen först på måndagen.

Enligt förordningen (2001:898) om särskilt distributionsstöd skulle Presstödsnämnden bestämma stödnivån utifrån vad som var skäligt i det enskilda fallet men det fick som högst uppgå till 4 kronor per distribuerat exemplar och fick endast avse kostnader som översteg 6 kronor per distribuerat exemplar. Om tidningens kostnad per abonnent för utdelning måndag till lördag understeg 16 kronor fick stöd inte utgå. Stödet betalades ut årligen i efterhand och fick uppgå till totalt 15 miljoner kronor per år.

I budgetpropositionen för 2007 konstaterade regeringen att stödet haft en begränsad effekt, framförallt eftersom ett mycket litet antal abonnenter fått tillbaka sin lördagsutdelning sedan stödet infördes[2]. Stödet förlängdes därför inte.

[2] Prop. 2006/07:1

3 Distribution av nyhetstidningar

Det svenska medielandskapet har en historia av många abonnerade, lokala och regionala, dagstidningar. Dagstidningarna har stått för en stor del av den lokala nyhetsbevakningen och har skildrat samhällsutvecklingen för medborgarna i landet.

Dagstidningarna som helhet tappar årligen i upplaga och sedan år 2000 har strukturaffärer, samordningar och effektiviseringar präglat branschen. De svenska tidningsföretagen har hanterat förändrade konsumentbeteenden med att satsa på närvaro i flera kanaler parallellt. Men det har visat sig att teknikutveckling är resurskrävande och det har ännu inte etablerats någon genomgående affärsmodell för digitalt material som kunnat kompensera för intäktsbortfallet i print.

En konsekvens av de minskande upplagorna har varit fördyringar och svårigheter att upprätthålla distribution i glest befolkade områden och i områden med få abonnenter. Detta har fört med sig att antalet områden i landet där tidningar inte längre delas ut med morgontidiga turer ökat under flera år.[3]

3.1 Dagspressen delas främst ut genom de morgontidiga turerna

Majoriteten av dagstidningarna delas ut under nattliga turer och levereras till läsare före klockan sex på morgonen på tidningens utgivningsdag. Genom det statliga distributionsstödssystemet har det skapats förutsättningar för samdistribution där konkurrerande tidningar delas ut i gemensamma turer. Under 2020 delades totalt 388 miljoner dagstidningsexemplar ut i samdistributionen[4] och 17,5 miljoner posttidningar. Det innebär att samdistributionen har en god geografisk täckning och hanterar 95 procent av dagstidningarna i Sverige. Dock med stor variation runt om i landet.

I dagsläget finns det tio aktiva aktörer inom samdistributionen (huvudsakliga verksamhetsområden anges inom parentes): Tidningstjänst (södra och mellersta Norrland och Jönköping), Västsvensk Tidningsdistribution (västkusten), Pressens Morgontjänst (Stockholmsområdet), Prolog (Mälardalen), Nim Distribution (Skåne), Point Logistik (Blekinge, östra Småland), Hall Media Logistik (Småland, Västergötland och Skaraborg) Svensk Hemleverans (Uppsala, Norrköping och Gotland), NWT Distribution (Värmland) och Norrbottens Media Distribution (Norrbotten). Med undantag för Tidningstjänst, som ägs av Postnord, ägs samtliga distributionsföretag av tidningsföretag. I samtal med aktörerna framkommer att utdelning med morgondistributionen kostar mellan 5–8 kronor per tidningsexemplar. Ett vanligt belopp som nämns är ca 7 kronor per exemplar. Med ett distributionsstöd på 20 öre innebär det att stödet täcker en liten del av kostnaden för

[3] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, Myndigheten för press, radio och tv (2020)
[4] Myndigheten för press, radio och tv:s databas för distributionsstöd (2021)

distributionen. I myndighetens kartläggning av tidningsdistribution från 2020 framkommer att distributionsstödet täcker ca 1 procent av kostnaden för distributionen hos tidningar med driftsstöd och att tidningsföretagens kostnader för distribution har ökat med 6 procentenheter under perioden 2012–2018[5].

Den samlade dagspressupplagan som delas ut av Postnord uppgår under 2020 till 17,5 miljoner exemplar.[6] Storleken på upplagan styrks av uppgifter från Tidningsutgivarna och Kantar Sifo som har beräknat att den samlade postupplagan för dagspressen uppgår till drygt 18 miljoner exemplar under 2020[7]. Dessa uppgifter innehåller både tidningsexemplar som delas ut i områden där det finns ett verksamt distributionsföretag och i områden där tidningar bara kan delas ut med Postnord.

De överspridda tidningarna går i vissa fall med morgondistributionen och i vissa fall med Postnord. Var tryckeriet ligger och om tidningen har en sådan storlek på upplagan i ett område att det motiverar kostnaden för den regionala transporten påverkar vilket alternativ som blir aktuellt. De större tidningarna, Dagens Nyheter, Dagens Industri och Svenska Dagbladet, har spridning i hela landet och en stor överspridd upplaga. Dagens Nyheter och Dagens Industri deltar i samdistributionen i många områden och Svenska Dagbladet delas ut genom samdistributionen upp till Hudiksvall. Norr om Hudiksvall går tidningen med post[8].

3.1.1 Tidningsutdelning till de hushåll som ligger mest otillgängligt i landet

De hushåll som får sin tidning med post har de mer svårtillgängliga adresserna i landet. Det är cirka 5 procent av den samlade dagstidningsupplagan eller cirka 140 000 hushåll per utgivningsdag som får sin tidning med post.[9] Anledningen till att de går med posten är att kostnaden för morgondistribution enligt tidningshusen blir för hög i dessa områden. De flesta distributionsföretag som myndigheten har talat med har uppgett att när det kostar mer än ca 10 kronor att dela ut en tidning täcker inte längre intäkten från prenumerationen kostnaden för tryck och distribution. För tidningshusen har det inte varit ett alternativ att ytterligare höja priset på prenumerationen eftersom de då riskerar att tappa prenumeranter. Tidningsföretagen har istället anlitat Postnord att dela ut tidningsexemplaren som adresserade försändelser till ett lägre pris, i snitt 5,5 kronor, enligt uppgifter från branschaktörerna. För läsaren innebär det en försämring att tidningen delas ut som posttidning eftersom den inte kommer på morgonen, när de flesta vill läsa sin tidning.

3.2 Gratistidningarna och tidskrifterna delas ut på olika sätt och på andra villkor

Gratistidningar och tidskrifter har generellt en lägre utgivningsfrekvens än dagliga nyhetstidningar. Gratistidningar kommer vanligtvis ut en gång i veckan och många tidskrifter mer sällan, även om det finns exempel på tidskrifter som kommer ut två gånger per vecka.

---

[5] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, Myndigheten för press, radio och tv (2020)
[6] Underlag över posttidningarna 2020 från Postnord
[7] Underlag över postutdelade dagstidningsexemplar i december 2020 från Tidningsutgivarna
[8] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, Myndigheten för press, radio och tv (2020)
[9] Underlag över postutdelade dagstidningsexemplar 2020 från Kantar Sifo

Den lägre utgivningsfrekvensen gör att det redaktionella innehållet inte har samma dagsaktualitet.

Postnords införande av varannandagsutdelning beskrivs av branschorganisationerna Gratistidningarnas Förening och Sveriges Tidskrifter som en försämring av tjänsten samtidigt som tidnings- och tidskriftsbolagen inte kompenseras med ett lägre pris.

Över tid har kostnaderna för distributionen ökat samtidigt som annonsintäkterna minskat. De ekonomiska förutsättningarna för gratistidningar och tidskrifter beskrivs därför som tuffa. Branschen har i samtalen med myndigheten uttryckt ett behov av ekonomiskt stöd för både sin distribution och för sin verksamhet.

3.2.1 Gratistidningarna totalutdelas i sina utgivningsområden vilket påverkar kostnaden för distributionen

Gratistidningarna finansieras genom annonser i tidningen. Tidningen ges ut till alla hushåll i ett utgivningsområde, till exempel en kommun. Gratistidningarna ges vanligtvis ut på vecko- eller månadsbasis. Variationen bland gratistidningarna är stor. Flertalet gratistidningar har bedömts uppfylla kraven på allmänt nyhetsmedium enligt mediestödsförordnigen (2018:2053) och därigenom erhållit mediestöd från Myndigheten för press, radio och tv. I flera kommuner kan en sådan gratistidning vara den enda nyhetskällan för lokal politik och lokala händelser och spelar därför en viktig roll för den lokala demokratin. En gratistidning kan också ha mer karaktären av annonsblad med begränsat redaktionellt innehåll.

Distributionen av gratistidningar går till på olika sätt. Svensk Direktreklam (SDR) är den största aktören, följt av Postnord. Dessa två aktörer står tillsammans för cirka 85 procent av utdelningen av gratistidningar. Svensk Direktreklam ägs av mediekoncernen GeTe Media AB, som också äger gratistidningar. Övrig distribution utförs av vissa av samdistributionens aktörer eller i gratistidningens egen regi. Som komplement brukar gratistidningar distribueras via ställ i butiker. I kontakt med branschens aktörer uppskattar de att den nuvarande kostnaden för postdistribution av gratistidningar ligger mellan 1,50–2 kronor per distribuerat exemplar. För gratistidningar som delas ut med SDR uppges en lägre kostnad. De tidningar som distribueras via SDR delas inte ut en exakt dag, utan under ett tidsintervall, till exempel mellan fredag klockan 12 till söndag klockan 12.

Vid en situation med varannandagsutdelning kommer gratistidningar som delas ut av Postnord att få ändrade förutsättningar. Från att ha delats ut helgfri tisdag eller torsdag så kommer den nya leveransmodellen att betyda att distributionen fördelas på två dagar*: tisdag/onsdag* och *torsdag/fredag*. I kontakt med branschens aktörer framkommer att det innebär ett krav på förändrade arbetsrutiner. Det finns en risk att annonsörer inte på förhand kan veta vilken dag annonser kommer att publiceras vilket försämrar gratistidningarnas annonsfinansierade affärsmodell. Eftersom Postnord inte kan garantera att en tidning delas ut en specifik dag innebär det framförallt stor påverkan vid vissa särskilda tillfällen, exempelvis inför större helger. Om den 23 december exempelvis infaller en måndag behöver gratistidningarna kunna garantera sina annonsörer att annonserna kommer ut inför julhelgen och inte efter. Detta skulle vara osäkert i en situation med varannandagsutdelning av post där dagen för utdelning av samma tidning kan skilja sig åt mellan olika områden. I kontakt med branschens aktörer påtalar de även att det är ett problem att exakta postutdelningsdagar inte kan erhållas någon längre tid i förväg. En gratistidning riskerar därför att få begränsade

möjligheter att planera sin annonsförsäljning framåt i tiden vid en situation med varannandagsutdelning.

Även om detta medför att det läggs viss vikt vid att kunna veta vilken dag en gratistidning delas ut är det inte av lika stor vikt att delas ut exakt rätt dag som för abonnerade dagstidningar. För gratistidningen är läsaraffären inte beroende av att kunden tar del av tidningen en viss dag. Det är istället annonsörens och redaktionens behov av förutsägbarhet och planering som är av betydelse när det gäller utdelningsdagen. Morgontidig distribution eller att komma ut samma dag varje vecka är därför inte lika viktigt för dessa aktörer som för abonnerade dagstidningar. Det finns ett svagt intresse att ingå i samdistributionen från gratistidningarna eftersom det medför en ökad kostnad för distributionen.

Det finns ett antal gratistidningar som distribueras med distributionsbolag idag som myndigheten bedömer eventuellt skulle vilja ta del av stödet. Det gäller framförallt gratistidningar som ingår i en större tidningskoncern och som distribueras med den tidningskoncernens distributionsbolag. Även dessa gratistidningar ska dock behöva ta del av likapriset som beskrivits i avsnitt 2.4 för att ingå i distributionsstödet.

3.2.2. Tidskrifter har en lägre utgivningsfrekvens och påverkas därför mindre av utdelningsdagen

Det finns många olika tidskrifter i Sverige, både prenumererade tidskrifter och sådana som ingår i ett medlemskap i exempelvis en organisation eller ett fackförbund. Merparten av tidskrifterna är inriktade på ett specifikt ämnesområde och har inte den bredd eller aktualitet som krävs för att ta del av press-eller mediestöd. Utgivningsfrekvensen för tidskrifterna varierar och majoriteten har färre utgåvor än veckovis. Det finns dock exempel på tidskrifter som kommer ut varje vecka eller flera dagar i veckan.

I kontakterna med branschens aktörer framgår det att olika tidskrifter har olika behov av distribution. Många titlar distribueras med posten men det finns också ett 30-tal titlar som delas ut med morgontidig distribution. Dessa tidskriftsföretag har avtal med MTD och inte med respektive verksamt distributionsföretag. De har därför ett annat pris och andra villkor än de dagstidningar som ingår i samdistributionen med tillämpning av likapriset. För tidskrifternas distribution genom MTD är det prissättningen hos Postnord som MTD konkurrerar med. Storleken på kostnaden för tidskrifter som delas ut av Postnord påverkas av volymen på den enskilda titeln och av hur stor totalupplaga tidskriftföretaget har för samtliga titlar. Prissättningen för tidskrifterna är därför väldigt differentierad. I samtalen med myndigheten har det uttryckts ett svagt intresse för att ingå i samdistributionen eftersom det skulle innebära att kostnaden för distributionen går upp. Detta har att göra med hur distributionsstödet är utformat, då likaprisprincipen gäller för samtliga ingående titlar. Att distributionsstöd utgår med 20 öre per exemplar kompenserar inte för den ökade kostnaden.

För de flesta tidskrifter är det inte avgörande att den kommer ut en specifik dag. En variation på en eller ett par dagar medför inte att innehållet blir inaktuellt för läsaren. Det finns dock exempel på tidskrifter med veckovis utgivning där utdelningsdagen är avgörande för tidskriftens affärsmodell och kundlöfte.

3.3 Förändringar på postområdet och varannandagsutdelning

Postnord har påbörjat en förändring mot utdelning av post varannan dag. Inför omställningen till den nya utdelningsmodellen genomförde Postnord under hösten 2020 tester med utdelning av post varannan dag i Kävlinge och i Lund. Post- och telestyrelsen (PTS) som har tillsyn över Postnord startade ett tillsynsärende under testperioden. PTS gjorde bedömningen att varannandagsutdelningen lever upp till kraven på tillförlitlighet och befordringstid. I testet ingick dock inte adresserade tidningar.[10]

Postnord har beslutat att gå vidare med den nya leveransmodellen i region Syd från och med februari 2021. Övergången till varannandagsutdelning planeras fortsätta i region Väst och i Stockholmsregionen under 2021 och genomföras i resten av landet under 2022. Det innebär att övergången är genomförd innan Postfinansieringsutredningen har slutfört sitt uppdrag.[11] Nedan finns en bild som illustrerar Postnords införande av utdelningsmodellen men utan fastställda datum.

	Fas	År	Andel hushåll/fas	Postnummer
	1	2021	13%	20-29
	2	2021	14%	40-51
	3	2021	8%	16-19
	4	2021	14%	10-15
	5	2022	30%	30-39, 52-61, 63-73
	6	2022	21%	74-98, 62

Figur 1 Postnords modell för införande av ny utdelningsmodell[12]

[10] https://www.pts.se/globalassets/startpage/dokument/icke-legala-dokument/rapporter/2020/post/hur-pavarkas-mottagarna-av-varannandagsutdelning.pdf
[11] https://www.Postnord.se/vara-losningar/artiklar/framtidens-post/sa-har-forandras-vara-tjanster-med-en-ny-leveransmodell
[12] Ibid

Postnord beräknar att 50 procent av hushållen kommer att få post varannan dag vid slutet av 2021. PTS har i januari 2021 startat ett nytt tillsynsärende över Postnords brevterminal i Malmö för att fortsätta utvärdera effekterna av varannandagsutdelning och om Postnord lever upp till sitt kvalitetskrav som bland annat innebär att befordringstiden för brev är två dagar.[13] Minst 95 procent av de inrikes brev som har lämnats in för tvådagarsbefordran före angiven senaste tid för inlämning ska ha delats ut inom två påföljande arbetsdagar, oavsett var i landet breven har lämnats in.[14]

I den nyligen remitterade promemorian *Befordringskravet i postförordningen* föreslås att kravet ska ändras till att minst 85 procent av breven ska delas ut inom två påföljande arbetsdagar och att minst 97 procent av breven ska ha delats ut inom fyra påföljande arbetsdagar.[15] Det är vid skrivande stund inte beslutat om förändringen kommer att genomföras.

3.3.1 Utredning om möjliga finansieringsmodeller för den samhällsomfattande posttjänsten

Parallellt med att Postnord inför varannandagsutdelning av den adresserade posten pågår, som tidigare nämnts, Postfinansieringsutredningen (Dir. 2020:101)[16]. Utredaren har i uppdrag att utreda möjliga finansieringsmodeller för den samhällsomfattande posttjänsten. Detta omfattar även adresserade tidningar. Syftet är att klargöra hur den samhällsomfattande posttjänsten ska finansieras när den inte längre kan vara fullt ut självfinansierad av portointäkter. Postnords distribution av tidningar nämns i uppdraget, deras viktiga roll ur ett demokratiperspektiv och att utdelning via ordinarie postgång är en förutsättning för att tidningar ska kunna levereras till hushåll i hela landet.[17]

Den främsta anledningen till att utredningen tillsatts beror på att lönsamheten för brevtjänsterna urholkas i takt med att brevvolymerna sjunker. Den totala brevvolymen på den svenska marknaden har minskat med 47,3 procent sedan år 2000. Samtidigt som det skickas färre brev har det blivit fler hushåll och företag att leverera post till vilket betyder att brevbärarna passerar ett växande antal adresser utan att dela ut någon post.

Utredningen ska även utreda vilka posttjänster som ska upphandlas eller finansieras genom statsstöd. Oberoende av finansieringsform så ska utredningen dessutom föreslå vilka posttjänster som ska ingå i den samhällsomfattande posttjänsten i framtiden.

Uppdraget ska redovisas den 31 januari 2023.[18]

---

[13] https://www.pts.se/globalassets/startpage/dokument/icke-legala-dokument/post/2021-01-11-brev-till-Postnord.pdf
[14] 6 § första stycket postförordningen (2010:1049)
[15] https://www.regeringen.se/4ad4ad/contentassets/378f886ab118468bb1b440b76679942f/befordringskravet-i-postforordningen
[16] Finansiering av den samhällsomfattande posttjänsten, Dir. 2020:101
[17] Ibid
[18] Ibid

3.4 Fortsatt daglig utdelning i dynamiska slingor

Postnord kommer fortsatt genomföra dagliga leveranser i något som de kallar dynamiska slingor. Att de är dynamiska innebär att Postnord anpassar utdelningen efter vilka adresser som omfattas på daglig basis. Det kan vara företagspost, paketförsändelser och andra mindre försändelser som kunder har betalat för att de ska komma ut en särskild dag. De försändelser som ingår i de dynamiska slingorna måste ha en särskild etikett, som möjliggör automatisk avläsning i sorteringscentralerna där de dagliga slingorna byggs upp i ett datasystem. Postnord har erbjudit tidningshusen leverans i de dynamiska slingorna från 20 kronor per tidning, exklusive kostnaden för etiketten.

3.5 Det finns hinder för en övergång till digital utgivning

Tidningsbranschen befinner sig i en digital omställning där allt fler läsare tar del av nyheter via olika digitala plattformar och allt färre via en tryckt tidning. Den största förändringen för papperstidningen har skett under 2010-talet. De flesta tidningsföretag erbjuder digitala abonnemang, inte minst i områden med låg hushållstäckning. Detta som en del i att lösa den svåra distributionen i dessa områden.

Tidningsföretagen uppger att de arbetar för att flytta över abonnenter till digitala abonnemang. Som exempel nämns riktade kampanjer i så kallade dyra områden. Ett kampanjerbjudande har varit att läsaren får en läsplatta om de förbinder sig vara prenumerant under en tvåårsperiod. Det har emellertid hittills visat sig vara svårt.

För att ha möjlighet att ta del av det digitala utbudet som erbjuds av mediehusen krävs det att hushållet har tillgång till bredband. Av PTS mobiltäcknings- och bredbandskartläggning från 2019 framgår det att ca 731 000 hushåll fortfarande saknade tillgång till bredband med 100 Mbit/s. Omkring 349 000 hushåll som saknade fiber fanns i områden där någon fiberutbyggnad ännu inte har ägt rum. Av dessa hushåll fanns knappt 198 000 i glest befolkade områden, där privata incitament ofta inte är tillräckligt starka för kommersiell utbyggnad.[19] Hushåll som saknar en snabb och tillförlitlig bredbandsuppkoppling sammanfaller i stor utsträckning med de hushåll som inte längre har tillgång till en utdelad morgontidning. Det är hushåll i områden som ligger utanför tätort och är glest bebyggda. Det är inte kommersiellt lönsamt att upprätthålla och bygga ut infrastruktur i dessa områden.

Mellan 2000 och 2010 minskade andelen som läste morgontidning på papper minst 3 dagar per vecka från 84 till 73 procent. 2019 uppger 34 procent av befolkningen i åldrarna 16–85 år att de regelbundet läser någon morgontidning på papper. Det innebär att gruppen av regelbundna läsare av morgontidning på papper har mer än halverats under 2010-talet. Under perioden 2005–2019 har andelen regelbundna läsare av morgontidningar på webben gått från 9 till 34 procent. 2019 är andelen som tar del av morgontidningar på papper respektive tidningarnas nyhetssajter för första gången likvärdiga. Det beror dock inte främst på ökningen av den digitala läsningen, utan på den kraftiga nedgången i läsningen av morgontidningarnas pappersutgåvor. Hur den digitala läsningen utvecklas är beroende av vad

[19] https://pts.se/globalassets/startpage/dokument/icke-legala-dokument/rapporter/2020/internet/uppfoljning-av-regeringens-bredbandsstrategi-2020-slutrapport.pdf, sid 17

som händer med läsningen av papperstidningen. I likhet med den digitala läsningen av kvällstidningar, befinner sig morgontidningarnas nyhetssajter sedan några år i en platåfas, där andelen regelbundna läsare varken ökar eller minskar.[20]

Förändringen i papperstidningsläsningen ser olika ut i olika åldersgrupper. Övergången till att läsa tidningen digitalt sker främst i de åldersgrupper som redan är digitaliserade. De som fortfarande har ett digitalt utanförskap och behöver hjälp med att använda digitala tjänster är främst äldre som bor på landsbygden.[21]

Några tidningsföretag uppger de gjort både tidskrävande och påkostade försök att digitalisera de läsare som är svårast att nå med morgondistribution. Men dessa försök har hitintills inte varit så framgångsrika då intresset inte funnits hos målgruppen.

[20] Svenska nyhetsvanor, Ulrika Andersson SOM Institutet, MPRT 2020
[21] https://internetstiftelsen.se/nyheter/digitalt-utanforskap-slar-mot-samhallets-svaga-grupper/

4. Utgångspunkter för utdelning varje dag

Myndighetens uppdrag är att undersöka förutsättningarna för att säkerställa fortsatt utdelning av tidningar varje dag vid en situation med varannandagsutdelning av post inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten i hela landet, bland annat genom en upphandling.

När denna rapport skrivs har Postnord påbörjat varannandagsutdelning i ett område, Region Syd. De har vidare aviserat att av den nya utdelningsmodellen ska genomföras i olika faser under en tvåårsperiod. Avsikten är att varannandagsutdelning ska vara införd i hela landet vid utgången av 2022.

I samtalen med branschaktörerna har förutsättningar och hinder för en lösning diskuterats och dessa redovisas nedan. Det finns även ett avsnitt om den norska modellen som innebär att posttidningsutdelning har upphandlats samt en beskrivning av alternativa lösningar och för- och nackdelar med dessa.

4.1 De osäkerheter som ännu råder försvårar en lösning

En aspekt som återkommande har lyfts av tidningsföreträdare och distributionsföretag är svårigheten att hantera att den nya utdelningsmodellen inte har fasta utdelningsdagar utan att utdelningen sker olika dagar olika veckor. För de lågfrekventa tidningarna försvåras möjligheten att anpassa utgivningen till andra dagar och för de hög- och medelfrekventa tidningarna innebär det en svårighet att införa en modell där de själva hanterar utdelningen de dagar som Postnord inte delar ut post.

Varannandagsutdelningen innebär i praktiken att en och samma brevbärare delar ut i två distrikt. På måndag, onsdag och fredag vecka 1 delar brevbäraren ut i distrikt 1, på tisdag och torsdag samma vecka i distrikt 2. Nästa vecka är ordningen omvänd. Tidningsutgivaren måste alltså planera för att tidningen delas ut olika dagar varje vecka och för abonnenten innebär det att de inte längre kommer få tidningen på rätt utgivningsdag varje vecka. Flera av de aktörer myndigheten har träffat har påpekat att oförutsägbarheten med varannandagsutdelning medför särskilda svårigheter för både läsaren och tidningsutgivaren. Tidningshusen befarar att fler av deras läsare kommer säga upp sin prenumeration.

I möte med Gota Media, som är verksamma i region Syd, framkommer att cirka tio procent av de abonnenter som får sin dagstidning via post avslutade sitt tidningsabonnemang och att ytterligare tio procent övergick till ett digitalt abonnemang i direkt anslutning till att Postnord införde varannandagsutdelning.

Det finns även andra hinder förknippande med att finna en lösning för daglig utdelning av tidningar. Dessa hinder beror på att den nya utdelningsmodellen av post befinner sig i ett tidigt skede och att Postnord ännu inte beslutat när varannandagsutdelning ska vara genomförd i respektive region. Det finns således osäkerheter kring både genomförande och

tidplan. Osäkerheterna försvårar en bedömning av förutsättningarna för en lösning på kort sikt.

Post- och telestyrelsen har ett pågående tillsynsärende över hur Postnord säkerställer att postverksamheten, i samband med införandet av modellen, kan bedrivas utan avbrott samt vilka åtgärder som vidtas för att Postnord ska leva upp till postlagens krav. Det betyder att det fortfarande finns osäkerheter kring om den nya modellen kommer att godtas av tillsynsmyndigheten.

Tidplanen för införandet av varannandagsutdelningen är således inte fastställd och det innebär att det vid tidpunkten för den här utredningen inte går att säga något säkert om när olika områden i landet berörs och därmed vilka hushåll och tidningsföretag som påverkas vid vilken tidpunkt. Det försvårar ytterligare en bedömning av förutsättningarna att säkerställa utdelning varje dag under de år som Postnord inför den nya modellen.

Det pågår även en statlig utredning av hur den samhällsomfattande posttjänsten ska finansieras i framtiden. Det finns därför även osäkerheter kring hur staten ska reglera frågor inom ramen för den samhällsomfattande posttjänsten på längre sikt och hur det påverkar de framtida förutsättningarna för postutdelning av tidningar.

4.2 De områden som berörs ligger i hela landet

I möten med branschen framkommer att postexemplar finns i delar av de flesta dagstidningars spridningsområden. Den bilden bekräftas av ett underlag över antalet postexemplar under december 2020 hos Tidningsutgivarnas medlemmar. Där framkommer att det är 140 000 hushåll i landet som får sin dagstidning med posten. Dessa hushåll finns spridda över glest befolkade områden i hela landet[22].

I den kartläggning som myndigheten gjorde 2020 av tidningsdistributionen framkom att de geografiska förutsättningarna har en avgörande roll för distributionen – både i glesbygd och i storstäder. Särskilt svårt är det att upprätthålla morgondistribution där avstånden är långa, vilket framförallt gäller i inlandet och landets nordligaste län. Men kartläggningen visar att även skärgårdsöar är exempel på områden där förutsättningarna för distribution är sämre. Precis som utanför städerna kan det också i storstäder finnas glesa, och därmed dyrare, turer i områden med mycket låg hushållstäckning. Rinkeby i Stockholm nämns som ett exempel.[23]

I de flesta områden där samdistributionens aktörer delar ut tidningar erbjuds morgondistribution alla vardagar. Det är utgivningsfrekvensen hos den största tidningen i området som påverkar hur många dagar i veckan som morgondistribution erbjuds. I områden där morgontidningen kommer ut sju dagar i veckan, som i storstadsområdena, erbjuds daglig morgondistribution. I andra områden, som till exempel i spridningsområdet för tvådagarstidningen Dalslänningen, är det särskilt svårt att ordna morgondistribution.[24] Tidningen Dalslänningen har därför nästan hälften av sin upplaga som postexemplar.[25]

---

[22] Uppgifter över postexemplar per tidning under december 2020, Tidningsutgivarna
[23] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, MPRT (2020)
[24] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, Myndigheten för press, radio och tv (2020)
[25] Uppgifter över postexemplar per tidning under december 2020, Tidningsutgivarna

I möten med branschen framkommer att det är svårt att sammanställa vilka dessa område är. Postnord har meddelat att de inte har något register över vilka adresser de delar ut dagstidningar till. Det är istället i respektive tidningsföretags abonnentregister som det framgår i vilka områden abonnenter som får sin tidning via post bor.

4.3 I Norge har posttidningsutdelningen upphandlats

I Norge är den kommersiella morgondistributionen samordnad genom ett distributionsbolag som ägs gemensamt av de tre stora tidningskoncernerna Amedia, Schibsted och Polaris. I det gemensamma bolaget ingår 28 distributionsföretag som tillsammans täcker 85 procent av hushållen i landet. Till de övriga 15 procenten av hushållen, som i första hand finns i glesbygd, delas dagstidningen ut via post[26].

Inför att norska posten i juli 2020 övergick till varannandagsutdelning upphandlade staten distribution av dagstidningar till de hushåll som ligger i områden som saknar kommersiell morgondistribution. Upphandlingen gjordes för två områden i landet, den norra delen och den södra delen.

I upphandlingen ingår lokala tidningar som kommer ut minst fem gånger i veckan. Tidningar med lägre utgivningsfrekvens anses inte ha samma behov av att komma ut på sin utgivningsdag. Det är bara abonnerade lokaltidningar som ingår i upphandlingen. Överspridda tidningar kan dock ingå om dessa själva ordnar med de regionala transporterna av tidningar ut till distrikten.

Den norska posten vann upphandlingen av vardagsutdelningen i båda områdena till priset av 165 miljoner norska kronor per år. Avtalet gäller för en period om tre år med möjlighet till förlängning i två år. Under tiden ska tidningarna arbeta mot digital utgivning. Lösningen är en del av både regionalpolitik och mediepolitik och ses som en del av den demokratiska infrastrukturen.

Erfarenheterna från den norska upphandlingen är att det är av stor vikt att den genomförs i nära samarbete med tidningsbranschen och att det är viktigt att man inför en mekanism i avtalet för vilka områden som ska ingå och hur man hanterar förändringar av adresser.

Sedan 2016 har man en särskild upphandling av utdelningen på lördagar i samma områden.

4.4 Olika modeller för att säkerställa daglig tidningsutdelning i Sverige

Myndigheten har undersökt alternativa lösningar för utdelning av tidningar varje dag. Dessa har även diskuterats med företagen under intervjuerna, inklusive möjligheter och svårigheter med de olika alternativen.

En utgångspunkt är att det är distribution av tidningar i områden där samdistribution för närvarande inte erbjuds som staten bör finna en lösning för. Det är i dessa områden som det

[26] Kartläggning av förutsättningar för tidningsdistribution, Myndigheten för press, radio och tv (2020)

finns svårigheter att dela ut tidningar varje dag. I områden där det finns samdistribution kan tidningsföretagen vända sig till distributionsföretagen för tjänsten.

Ett alternativ som har undersökts i samtalen med branschen är att staten upphandlar utdelningen av dagstidningar i områden som ligger utanför samdistributionens områden på samma sätt som man har gjort i Norge. En sådan upphandling skulle gälla för utdelning i områden som idag inte har en aktör som erbjuder morgondistribution av dagstidningar.

Alternativet till en upphandling är att staten inför ett särskilt stöd för distribution av dagstidningar i de områden som ligger utanför den kommersiella distributionen. Detta kan göras på olika sätt men även i det här alternativet är utgångspunkten att de hushåll som är aktuella ligger i de områden som idag inte har en aktör som erbjuder morgondistribution av dagstidningar och där läsare kommer att få sin tidning varannan dag.

I båda alternativen behöver avgränsningar göras. Nedan presenteras kort förutsättningarna för respektive alternativ med utgångspunkt i tidnings- och distributionsbranschens synpunkter.

4.4.1 En upphandling av tidningsutdelning varannan dag

Förutsättningarna för en upphandling i Sverige försämras av framförallt två faktorer. Dels att Postnord inte kommer att ha fasta utdelningsdagar i olika distrikt. Dels att de svenska distributionsbolagen inte är samordnade på ett sådant sätt att de kan vara en konkurrent till Postnord i en upphandling. Där skiljer sig de svenska förutsättningarna från de norska, där branschen är mer samordnad.

I samtalen med distributionsföretagen framkommer att det finns särskilda svårigheter för en annan aktör att bygga upp en verksamhet för de dagar som Postnord inte delar ut i ett visst område. De synpunkter som har lyfts utgår ifrån att en god distributionskedja bygger på volym och förutsägbarhet. Att dela på volymen och utdelningsdagarna skapar sämre förutsättningar för att bygga upp en verksamhet.

Ur tidningarnas perspektiv finns det särskilda svårigheter förknippade med framförallt administration och kundtjänsthantering med två olika leverantörer som delar ut tidningar varannan dag.

En ytterligare aspekt som har diskuterats är tidsaspekten. Postnord har redan påbörjat införandet av varannandagsutdelningen i landet. Att genomföra en upphandling kommer att ta tid under vilken varannandagsutdelning kommer att bli ett faktum i fler områden i landet. Det skulle kunna betyda att fler abonnenter hinner avsluta sina tidningsprenumerationer innan en lösning är på plats.

De myndigheten har pratat med har uppgett att om en upphandling genomförs borde den göras för flera områden i landet. Detta för att öka möjligheterna till konkurrens. Med fler och mindre geografiska områden skulle möjligheterna för distributionsföretagen att konkurrera med Postnord öka. Även andra aktörer nämns som möjliga intressenter i en upphandling, som SDR eller Citymail, men dessa har främst verksamhet i tätorter och inte i de områden som kommer att vara aktuella.

4.4.2 Ett riktat stöd för distribution i de dyraste områdena

Tidningar med låg volym men som delas ut inom stora geografiska områden ger höga kostnader per utdelat exemplar. I samtalen med branschen har de höga kostnaderna uppgetts som det huvudsakliga skälet till att morgontidig distribution inte lönar sig i de områdena. Ett alternativ där staten erbjuder medel till tidningshusen för en del av kostnaden för utdelningen i dessa områden har därför diskuterats under myndighetens möten med branschen.

I samtalen med branschen har det vidare framkommit fördelar med en riktad stödmodell jämfört med en upphandling. En fördel är att det kan ge en snabb effekt och bidra till att upprätthålla distribution i alla delar av landet. Det ger också tidningsföretagen möjlighet att välja vilken distributionsform som är bäst lämpad för respektive område, morgondistributionen eller Postnords dynamiska slingor. Det ger alltså en flexibilitet för tidningarna att finna den lösning som passar dem bäst i ett givet område.

En annan fördel med en sådan lösning är att den kan passa bra under en övergångsperiod och under den tid som Postnord utvecklar en ny permanent utdelningsmodell. Den låser inte fast någon aktör i ett flerårskontrakt utan är mer flexibel i förhållande till förutsättningar som kan förändras.

En annan aspekt som talar för den här lösningen är att tidningsläsarna får sin tidning på morgonen i de fall som tidningshusen väljer att köpa tjänsten från morgondistributörerna. Det kan anses vara ett bättre erbjudande för läsaren och stärker därmed morgondistributionens affär genom att de får större volymer i sina turer.

Något som har berörts i mötena med branschen är de risker förknippade med ett stöd som betalas ut i efterhand eller om det råder osäkerhet kring storleken på stödet. En sådan modell kan innebära att tidningsföretagen av ekonomiska skäl får problem med att dela ut tidningar och att stödet i förlängningen inte får avsedd effekt. Vidare skulle ytterligare ett stöd till branschen ge ett redan mångfacetterat press- och mediestöd ännu en stödform att hantera samt kräva handläggningsresurser hos myndigheten.

5. Slutsatser och bedömningar

De traditionella nyhetsmedierna befinner sig i en omställningsprocess som beror på digitaliseringen och förändrade medievanor. För den tryckta dagspressens del innebär det att upplagorna för papperstidningar sjunker och att det är större konkurrens på de lokala annonsmarknaderna.

Förutsättningarna för att dela ut dagstidningar påverkas av en rad faktorer. Utvecklingen mot lägre upplagor och högre kostnader per exemplar drabbar glest befolkade områden hårdast. Det har under en längre tid skett en utveckling mot allt fler områden i landet där morgondistribution inte erbjuds, men där läsare ändå har kunnat få sin dagstidning senare på dagen via den ordinarie postgången. När tidningar går över till att distribueras via post sjunker upplagorna ytterligare vilket i sin tur medför lägre intäkter för branschen som fortfarande är beroende av intäkter från papperstidningen.

Myndigheten bedömer mot denna bakgrund att det under en omställningstid finns ett behov av att stötta branschen med distributionen i de dyraste områdena. Den faktor som branschen uppgett som viktigast för att upprätthålla dagstidningsutdelning till prenumeranter i dessa områden är kostnadstäckning.

Myndigheten har undersökt möjligheten att upphandla utdelning av dagstidningar varje dag. De osäkerheter som ännu råder kring Postnords nya utdelningsmodell och kring hur den samhällsomfattande posttjänsten kommer att regleras i framtiden försvårar en bedömning av ett sådant alternativ.

I Norge genomfördes först en statlig översyn över vilken utdelningsmodell som skulle råda i framtiden. I den översynen föreslogs både att utdelning av post varannan dag skulle genomföras och att utdelning av dagstidningar i områden utanför den kommersiella distributionen skulle upphandlas. Det gav förutsättningar att upphandla tjänsten på ett sådant sätt att det inte påverkade tidningarnas affärsmodell eller läsarnas tillgång till journalistik och information. Myndigheten anser inte att det är lämpligt att genomföra en offentlig upphandling under nuvarande premisser eftersom de långsiktiga förutsättningarna på området ännu inte är fastställda.

En lösning som omfattar upphandling skulle kunna vara lämpligt när förutsättningarna för den samhällsomfattande posttjänsten har utkristalliserats.

Givet omständigheterna, förändringarna på postområdet och att tidningsbranschen befinner sig i en omställningstid, finner myndigheten att den lösning som skapar bäst förutsättningar för tidningsdistributionen i det här läget är att ett särskilt stöd införs. Stödet ska syfta till att skapa förutsättningar för distribution av tidningar varje vardag och för en omställning från utdelning av fysiska tidningsexemplar via post.

Nedan presenteras myndighetens förslag och bedömningar för att stötta branschen under en omställningstid. Myndigheten har även tagit fram ett förslag för att justera distributionsstödet för att omfatta fler kategorier av tryckta nyhetstidningar som distribueras till en läsares

adress. Ett av förslagen bedöms kunna genomföras inom nuvarande budgetram och ett förslag innebär en ökad kostnad för staten.

5.1 Ett justerat distributionsstöd för fler kategorier

Myndighetens förslag: Distributionsstödet utvidgas till att omfatta tryckta allmänna nyhetstidningar.

Myndighetens bedömning: Effekten av den föreslagna förändringen bedöms rymmas inom nuvarande budgetram.

5.1.1 Tryckta allmänna nyhetstidningar ska omfattas av distributionsstödet

Myndigheten har fått i uppdrag att lämna förslag på hur distributionsstödet kan utvecklas för att omfatta fler kategorier av tryckta nyhetstidningar som distribueras till en läsares adress. Dagens distributionsstöd omfattar tryckta abonnerade dagstidningar utifrån dagstidningsbegreppet i 1 kap. 6 § presstödsförordningen (1990:524). Bland annat gratistidningar, tidskrifter och nyhetstidningar där mängden annonser överstiger viss nivå omfattas således inte av stödet.

Mot bakgrund av utformningen av uppdraget och med beaktande av den korta tid som stått myndigheten till buds har myndigheten valt att utgå från definitionen av allmänt nyhetsmedium i mediestödsförordningen.

Att ta fram en helt ny definition medför en otydlighet och blir mer betungande för de aktörer som kan bli aktuella för stöd.

Ett annat alternativ är att utgå från dagstidningsbegreppet i presstödsförordningen men ta bort kravet på att vara abonnerad samt att vidga definitionen för att inkludera tidskrifter av nyhets- och samhällskaraktär. De kategorier av tidningar som föreslås omfattas av det justerade distributionsstödet omfattas dock redan till viss del av myndighetens stödgivning i mediestödsförordningen. Det finns därmed en större kännedom för aktuella aktörer om de gränsdragningar som begreppet allmänna nyhetsmedier innebär. Det är därmed en fördel med att använda denna definition för att inkludera nya kategorier av tryckta tidningar i distributionsstödet.

Mediestödet är teknikneutralt medan det justerade distributionsstödet endast ska rikta sig till tryckta tidningar. Förslaget är därför att det justerade distributionsstödet ska gå till tryckta allmänna nyhetstidningar.

5.1.2 Utformningen av regleringen

Ett första alternativ är att enbart bedöma en aktör utifrån om tidningen kan anses vara ett tryckt allmänt nyhetsmedium enligt 3 § mediestödsförordningen. Anses en tidning uppfylla de kraven får tidningen ta del av det justerade distributionsstödet.

Nackdelen med en sådan ordning är att det kan ge upphov till visst godtycke. De aktörer som kan inkluderas i det här stödet kan bestå av aktörer som gränsar mer mot annonsblad

eller som har ett relativt begränsat redaktionellt innehåll. Om det endast är en helhetsbedömning av om en tidning är ett allmänt nyhetsmedium, utan övriga krav i 4 § mediestödsförordningen att luta sig mot, blir en sådan bedömning mer godtycklig.

Myndigheten bedömer därför att det är lämpligt att använda samma tröskelkrav som för mediestödet. Det skapar även visst samband mellan myndighetens olika stöd, snarare än att lägga på ytterligare ett stöd som liknar men inte helt stämmer överens med myndighetens övriga stödformer.

Det justerade distributionsstödet ska enligt uppdraget inkludera tidskrifter av nyhets- och samhällskaraktär. Flera tidskrifter uppnår inte kravet på hög regelbundenhet, det vill säga att publiceras minst 45 gånger per år. Det skulle vara möjligt att ändra kravet för det justerade distributionsstödet. En gräns behöver dock dras någonstans. Kostnaden för en sökande att ta fram de intyg som krävs är även betydande om en aktör bara ska söka det justerade distributionsstödet. Det skulle även kunna skapa viss oreda för sökande om en aktör anses uppfylla kraven i det justerade distributionsstödet och får ta del av detta stöd, men inte uppfyller andra krav i 4 § mediestödsförordningen och inte kunna ta del av mediestöd. Myndigheten bedömer därför att det är mest lämpligt att använda samma krav på hög regelbundenhet som i mediestödsförordningen.

En ny definition av vilka tidningar som kan omfattas förs in i presstödsförordningens 4 kap. 1 § a och 4 kap. 1 § b.

5.1.3 Praktiska konsekvenser

Ska tröskelkraven i mediestödsförordningen tillämpas kräver det att en tryckt allmän nyhetstidning som vill ta del av distributionsstödet tar fram ett mediestödsintyg eller en teknisk mätning. Det kan innebära stora kostnader, särskilt i relation till vilken nivå av stöd en aktör kan få i det justerade distributionsstödet. Det bör dock vara relativt enkelt för en aktör att beräkna hur stor ersättning distributionsstödet kan ge och därigenom räkna på om det lönar sig att ta fram intyg för att söka distributionsstöd. En fördel med att använda samma tröskelkrav är även att de medier som redan är en del av myndighetens stödsystem får en enklare hantering eftersom de kan använda samma intyg som för andra mediestöd.

I dagsläget görs ingen årlig ansökan eller bedömning för att inkluderas i distributionsstödet. Om distributionsstödet ska fortsätta delas ut på samma sätt som tidigare innebär det en risk att en tryckt allmän nyhetstidning som en gång bedömts kvala in i systemet fortsätter erhålla stöd även om tidningen efter hand har mycket mindre andel redaktionellt innehåll. Myndigheten bedömer därför att det krävs vissa förändringar i distributionsstödets utformning om det justerade distributionsstödet ska införas. Det kan exempelvis vara att en aktör som erhåller distributionsstöd årligen får verifiera att tidningen fortfarande uppfyller kraven. Sådana förändringar kring ansökan och kontroll av efterlevnad hanteras bäst inom ramen för myndighetens föreskriftsarbete.

5.1.4 Kostnader för aktörerna och kostnader för staten

Utvidgningen ska finansieras inom ramen för nuvarande anslag.

Kravet på likapris medför att kostnaden per exemplar är i genomsnitt ca sju kronor för att distribueras inom samdistributionen. Av vad som framgått i myndighetens intervjuer med branschen innebär det att kostnaden för att ingå i samdistributionen blir mellan två och fyra

gånger så hög som nuvarande kostnad för de aktörer som avses omfattas av det justerade distributionsstödet. Stödnivån på 20 öre kompenserar inte kostnadsökningen. Av kontakt med branschens aktörer framgår att morgontidig distribution eller att komma ut rätt dag i veckan inte heller är lika viktigt för dessa aktörer som för abonnerade dagstidningar. Företrädare för gratistidningar och tidskrifter har även uppgett att det finns ett svagt intresse av att ingå i samdistributionen för dessa kategorier av tidningar.

Det finns ett antal gratistidningar som i dagsläget ägs av tidningsföretag och som distribueras via dessa tidningsföretags distributionsbolag. Dessa skulle kunna välja att ta del av ett justerat distributionsstöd. Det går dock inte att säga hur många av de gratistidningarna som skulle kunna kvala in under begreppet ”tryckt allmän nyhetstidning”.

Myndigheten bedömer därför att det endast är ett fåtal aktörer som kommer att välja att ta del av ett justerat distributionsstöd.

Om de gratistidningar som ägs av tidningsföretag, som distribueras via dessa tidningsföretags distributionsbolag och som publiceras mer än 45 gånger per år samtliga faller in under begreppet ”tryckt allmän nyhetstidning” uppgår den samlade årliga upplagan till ca 25 miljoner exemplar[27]. Stödnivån är 20 öre per exemplar. Kostnadsökningen i distributionsstödet blir då 5 miljoner kronor.

Kostnaden för distributionsstödet minskar varje år på grund av fallande upplagor för de abonnerade dagstidningarna. Utifrån detta uppskattar myndigheten att införandet av ett justerat distributionsstöd ryms inom ramen för nuvarande anslag.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer myndigheten att ett justerat distributionsstöd sannolikt kommer få liten effekt.

I sammanhanget påminner myndigheten om att de aktörer som ett justerat distributionsstöd avser att inkludera främst har ett intresse av ett kostnadstäckande distributionsstöd. Dagens distributionsstöd syftar till att främja samverkan mellan tidningar och att stimulera till så stor spridning av dagstidningar som möjligt och är således inte utformat som ett kostnadstäckande distributionsstöd.

[27] Uppgifter över upplagor och frekvens från Gratistidningarnas Förening

5.2 Ett särskilt distributionsstöd under en omställningsperiod

Myndighetens förslag: Stöd ska lämnas med full ersättning under åren 2021–2023 för att därefter trappas ned med ca 30 procent årligen 2024–2025.

Myndighetens bedömning: Det finns ett behov av att under en omställningsperiod stötta distributionen av tryckta allmänna nyhetstidningar i områden där det saknas morgondistribution. Under den tid då tidningsbranschen ställer om till digitala affärsmodeller kan ett särskilt distributionsstöd ge förutsättningar för att säkerställa utdelning av dagstidningar varje dag i hela landet. Stödet bedöms medföra en kostnad om högst 133 400 000 kronor per år och bör omprövas då Postfinansieringsutredningen redovisar sitt förslag på de långsiktiga förutsättningarna på området.

Områden med låg täckningsgrad och långa avstånd mellan boende medför särskilda svårigheter för tidningsdistribution. I sådana områden blir enstaka exemplar väldigt dyra att distribuera vilket medfört att tidningsföretagen under en tid har flyttat över en del av sin distribution till Postnord, främst i gles- och landsbygd. För läsarnas del innebär det att de får tidningen med brevbäraren senare under dagen istället för under distributionsföretagens nattliga turer. När Postnord övergår till att dela ut post varannan dag försvåras möjligheten att dela ut tidningar ytterligare vilket påverkar läsare i vissa områden. Dessa områden finns spridda över hela landet.

Ur demokratisk synvinkel är det viktigt att man kan få tillgång till nyheter och information oavsett var i landet man bor. Myndigheten fördelar sedan några år tillbaka ett särskilt stöd för lokal journalistik i områden med svag bevakning och ett stort antal insatser har kommit till genom stödet. Att en aktör som tidningsbranschen använt sig av för att dela ut tidningar– Postnord – ändrar utdelningsmodellen försämrar förutsättningarna för att nå ut med journalistik och information i dessa områden.

De flesta tidningsföretag har idag även digital utgivning, men prenumerationer på papperstidningen ersätts inte i någon högre utsträckning med digitala alternativ i de områden som saknar morgondistribution. Sådana områden har ofta också sämre digital infrastruktur, men även demografiska faktorer påverkar möjligheten att övergå till digital utgivning. Äldre läsare på landsbygden saknar ofta vana av att ta del av nyheter och information digitalt. I takt med att de digitala förutsättningarna förbättras kan digital utgivning komma att spela en större roll i dessa områden.

Ett särskilt distributionsstöd som riktas till tidningsföretag som ger ut abonnerade nyhetstidningar kan ge den kostnadstäckning som företagen behöver vid varannandagsutdelning för att säkerställa distribution i områden, där avstånden är långa och enstaka exemplar av tidningen är dyr att dela ut. Ett sådant stöd kan bidra till att öka tillgängligheten till journalistik oavsett var man bor i landet. Myndigheten bedömer att ett sådant särskilt stöd kan lämnas under en omställningsperiod om fem år för att trappas av under slutet av perioden. Det är ännu för tidigt att säga något om de långsiktiga förutsättningarna på postområdet och därmed bedöma lämpligheten i en avtrappningsmodell. Myndigheten föreslår därför att en bedömning av lämpligheten i en avtrappningsmodell görs under år 2023.

Under den tid som stödet betalas ut ska tidningsföretagen arbeta för att finna andra alternativ till daglig postutdelning av tryckta tidningar. Det kan till exempel handla om att överföra abonnenter till digitala alternativ.

5.2.1 Utformningen av regleringen

Myndigheten föreslår att stöd lämnas till abonnerade tryckta allmänna nyhetstidningar som kommer ut på veckobasis, då det främst är dessa som påverkas av utdelning av post varannan dag. Läsare som betalar för en nyhetstidningsprenumeration bör kunna få sin tidning på utgivningsdagen oavsett var de bor i landet. Stödet föreslås lämnas för distributionskostnader i områden där distribution med post är det enda alternativet.

En stor andel av de abonnerade nyhetstidningarna får idag redan distributionsstöd. Företag som ger ut dessa tidningar har därmed redan visat att de uppfyller kraven för distributionsstöd enligt presstödsförordningen (1990:524). För att minska företagens och statens administration bör det vara möjligt för den kategorin tidningar att ansöka om stödet genom ett förenklat förfarande.

För allmänna nyhetstidningar som inte erhåller distributionsstöd idag behöver grundläggande förutsättningar prövas. Det är då rimligt att använda samma tröskelkrav som för mediestödet, vilket är det förslag som myndigheten lämnar om ett utvidgat distributionsstöd enligt presstödsförordningen i kapitel 5.1, med tillägg om att tidningen ska vara abonnerad.

I presstödsförordningen och i mediestödsförordningen finns särskilda bestämmelser för medier som riktar sig till de nationella minoriteterna. Bestämmelserna innebär vissa lättnader i grundkraven för när stöd får lämnas. De förslag som myndigheten nu lämnar innehåller inte några särskilda bestämmelser för de nationella minoriteterna. Det beror på att det under 2020 inte förekommit några nyhetstidningar som riktat sig till de nationella minoriteterna som inte uppfyllt grundkraven.

Det särskilda distributionsstödet bör baseras på storleken på den postdistribuerade upplagan under 2020 i områden där samdistribution inte erbjuds. Detta eftersom det är det sista år som finns att tillgå innan Postnords förändrade utdelningsmodell påverkar storleken på tidningsupplagorna. Tidningsupplagorna sjunker varje år men myndigheten anser att stödet kan baseras på förhållandena under år 2020 under den föreslagna omställningsperioden. Myndigheten föreslår att stödet trappas av under en femårsperiod. Om stödet förlängs eller inte trappas av så bör nya uppgifter om upplagornas storlek ligga till grund för stödnivån eftersom storleken på upplagorna kan ha förändrats.

Stöd bör lämnas från den tidpunkt då varannandagsutdelning införs i respektive område, vilket innebär att stöd bör lämnas retroaktivt i de delar av landet som berörs av varannandagsutdelning 2021. Stöd bör enbart lämnas för den andel av den postdistribuerade upplagan som påverkas av varannandagstutdelningen.

En ersättning om 14,50 kronor per exemplar är en rimlig nivå för att stödet ska få önskad effekt under de första åren. Beloppet utgör differensen mellan det angivna priset för distribution i Postnords dynamiska slingor och dagens pris för tjänsten men täcker inte administrativa kostnader. Utdelning varannan dag påbörjas under 2021 och 2022 och kommer att vara genomförd i hela landet från och med år 2023. Myndigheten föreslår att stöd lämnas med 14,50 kronor per exemplar under perioden till och med 2023, för att

därefter trappas ned med ca 30 procent årligen under år 2024 och 2025, varefter stödet upphör.

Ett särskilt distributionsstöd ger tidningsföretagen utrymme att välja på vilket sätt tidningen ska delas ut. Det kan ske genom att distributionsföretag levererar tidningen i morgondistribution, alternativt att Postnord delar ut tidningen i dynamiska slingor eller på annat sätt. En sådan lösning ger förutsättningar för konkurrens på marknadens villkor.

Det särskilda distributionsstödet ska endast kunna användas till kostnader för distribution eller för omställning från distribution av fysiska tidningsexemplar via post. Hur det beviljade stödet har använts och hur arbetet med omställningen från utdelning av fysiska tidningsexemplar med post fortskrider bör redovisas årligen i efterhand.

Mediestödsnämnden vid Myndigheten för press, radio och tv bör besluta i frågor om stödet.

5.2.2 Kostnader för staten

Den totala postupplagan för dagstidningarna uppgår till drygt 18 miljoner exemplar under 2020. Uppgifterna kommer från Kantar Sifo och bekräftas av Postnords uppgifter över antalet posttidningar 2020. Uppgiften omfattar inte enbart exemplar som delats ut till hushåll i områden där det inte finns morgondistribution utan omfattar alla tidningsexemplar som delats ut med post. Uppgiften om den totala årliga postupplagan kan därför vara något överskattad, vilket påverkar en beräkning av kostnaden per år.

Myndigheten bedömer att hälften av upplagan kommer att påverkas av varannandagsutdelningen eftersom övriga exemplar kommer att kunna delas ut av Postnord i de ordinarie turerna. Det ger en årlig upplaga om 9 200 000 exemplar, för vilka ett särskilt distributionsstöd bör införas.

För närvarande är det genomsnittliga priset ungefär 5,50 kronor per postutdelat exemplar. Postnord har angivit ett uppskattat pris på 20 kronor per exemplar för utdelning av tidningar i de dynamiska slingorna när varannandagsutdelning är genomförd. Till det tillkommer kostnader för administration och etikettering. Myndigheten anser att ett stöd med 14,50 kronor per exemplar, vilket är differensen mellan nuvarande pris och nytt pris, ger förutsättningar att dela ut tidningar varje vardag i många områden.

Antal posttidningar 2020	18 400 000
Antal tidningsexemplar som berörs av varannandagsutdelning	9 200 000
Prisuppskattning från Postnord	20 kronor
Nuvarande snittpris Postnord	5,50 kronor
Differens	14,50 kronor
Total kostnad för staten per år	133 400 000 kronor

Tabell 1. Beräkning av antal postdistribuerade tidningsexemplar som berörs av varannandagsutdelningen och total kostnad per år

Myndigheten uppskattar att den totala kostnaden för staten kommer att bli drygt 133 miljoner kronor per år. Eftersom införandet av varannandagsutdelning kommer att ske stegvis blir den uppskattade kostnaden för 2021 och 2022 lägre. Beräkningar av den årliga

kostnaden försvåras av framförallt två faktorer. Postnord har i skrivande stund inte fastställt när bolaget övergår till utdelning varannan dag i respektive fas. Det gör det svårt att bedöma stödbehovet respektive år. Till detta kommer att det saknas uppgifter om hur stor andel av upplagan som faktiskt avser utdelning till hushåll som ligger i områden där samdistribution inte erbjuds.

Myndigheten har dock utgått från vissa antaganden för att kunna beräkna storleken på stödbehovet per år. Postnord har ännu inte meddelat när den tredje och fjärde fasen kommer att införas, men 8 respektive 14 procent av hushållen kommer att beröras. Myndigheten har därför antagit att detta kommer att ske i augusti respektive i oktober. Detta innebär att 13 procent av den postdistribuerade upplagan berörs i 11 av 12 månader, 14 procent i 9 av 12 månader, 8 procent i 5 av 12 månader och 14 procent i 3 av 12 månader. Storleken på stödet utgår från dessa antaganden och summerar den uppskattade upplagan till ca 2,7 miljoner exemplar. Med en stödnivå om 14,50 kr per exemplar betyder det att kostnaden uppgår till cirka 40 miljoner kronor för år 2021.

2021	**Andel berörda hushåll (procent)**	**Uppskattad post-distribuerad upplaga per fas**	**Antal månader**	**Uppskattad postdistribuerad upplaga per år**
Fas 1 (*februari)*	13	1 196 000	11 av 12	1 096 332
Fas 2 *(maj)*	14	1 288 000	9 av 12	966 000
Fas 3 *(augusti*)*	8	736 000	5 av 12	306 667
Fas 4 *(oktober*)*	14	1 288 000	3 av 12	322 000
Totalt				**2 691 000**

Tabell 2. Uppskattad upplaga 2021

*uppskattning av tidpunkten när utdelning varannan dag införs

För år 2022 är det svårare att göra antaganden eftersom Postnord inte meddelat när fas fem och sex rullas ut. Dessa faser berör totalt ca 52 procent av hushållen i landet. Myndigheten har därför vid beräkningen antagit att kostnaden blir ungefär 10 miljoner kronor lägre än om modellen införs i hela landet vid årets början. Det betyder att kostnaden skulle uppgå till 123 400 000 kronor.

Myndigheten beräknar därefter att stödet kommer att kosta 133 400 000 kronor år 2023 och att kostnaden därefter – med årlig neddragning om ca 30 procent – kommer att sjunka för år 2024 till 92 000 000 kronor respektive 64 400 000 kronor för år 2025. Myndigheten föreslår att stödformen utgår från och med 2026.

År	**Postdistribuerad upplaga**	**Stöd per exemplar (SEK)**	**Total kostnad för staten (SEK)**
2021	2 691 000	14,50	39 150 000
2022	<9 200 000	14,50	123 400 000
2023	9 200 000	14,50	133 400 000
2024	9 200 000	10	92 000 000
2025	9 200 000	7	64 400 000

Tabell 3 Uppskattad kostnad för staten per år

Referenser

Offentliga utredningar

Budgetpropositionen för 2007 (Prop. 2006/07:1)

Befordringskravet i postförordningen (Infrastrukturdepartementet, 2020)

Finansiering av den samhällsomfattande posttjänsten (Dir. 2020:101)

Rapporter

Digitalt utanförskap 2020 Q1 En delrapport av undersökningen *Svenskarna och internet* (Internetstiftelsen 2020)

Hur påverkas mottagarna av varannandagsutdelning? – En kvantitativ undersökning av konsekvenser för mottagarna av brev vid test av ändrad utdelningsfrekvens (Post- och telestyrelsen PTS-ER-2020:29)

Kartläggning av förutsättningarna för tidningsdistribution (Myndigheten för press, radio och tv 2020)

Medieutveckling 2020-Medieekonomi (Jonas Ohlson/Myndigheten för press, radio och tv 2020)

Medieutveckling 2020-Mediekonsumtion (Myndigheten för press, radio och tv 2020)

Medieutveckling 2020-Svenska nyhetsvanor i normaltider och kristider (Ulrika Andersson/Myndigheten för press, radio och tv 2020)

Svensk postmarknad 2020 (Post- och telestyrelsen, PTDS-ER-2020:10)

Uppföljning av regeringens bredbandsstrategi 2020- Slutrapport (Post- och telestyrelsen PTS-ER-2020:26)

Övrigt

Myndigheten för press, radio och tv:s databas över distributionsstöd

Underlag över postutdelade dagstidningsexemplar under december 2020, Tidningsutgivarna

Uppgifter över upplagor och frekvens från Gratistidningarnas Förening, 2020

Postnords webbplats, (https://www.Postnord.se/vara-losningar/artiklar/framtidens-post/sa-har-forandras-vara-tjanster-med-en-ny-leveransmodell) 2021-03-22

Tillsyn med anledning av Postnords införande av en ny produktionsmodell för postutdelning (Post- och telestyrelsen, brev till Postnord 2021-01-11, referens: 21-108)

Regeringskansliet

Remiss

2021-04-12
Ku2021/01028

Kulturdepartementet
Enheten för medier och demokrati
Ämnesråd
Anna-Karin Adolfsson
08-405 44 71
0730-38 30 03

Remiss av Myndigheten för press, radio och tv:s rapport Distributionsstöd av nyhetstidningar i hela landet

Remissinstanser

AB Skånska Dagbladet
Bonnier News AB
Fria postoperatörers förbund
Gota Media AB
Gratistidningarnas Förening
Hall Media AB
Hela Sverige ska leva
Helsingborgs kommun
Hässleholms kommun
Höörs kommun
Konkurrensverket
Kristianstads kommun
Kävlinge kommun
Lunds kommun
Malmö kommun
MTD Morgontidig Distribution KB
Nim Distribution
NTM AB
NWT Media AB
Postnord AB
Post- och telestyrelsen
Pressens morgontjänst
Region Gotland
Region Jämtland Härjedalen

Region Skåne
Region Stockholm
Region Västerbotten
Schibsted Sverige AB
Simrishamns kommun
Skärgårdarnas Riksförbund
Stampen AB
Svensk Direktreklam
Sveriges kommuner och regioner
Sveriges konsumenter
Sveriges Tidskrifter
Tillväxtverket
Trelleborgs kommun
TU – Medier i Sverige
Västra Götalandsregionen
Västsvensk tidningsdistribution AB
Ystads kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Kulturdepartementet **senast den 7 maj 2021**. Svaren bör lämnas per e-post till ku.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till anna-karin.adolfsson@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ku2021/01028 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i rapporten.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Rapporten kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Helena Swenzén
Expeditions- och rättschef